

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ

УДК 37.091.214.18:378.046-021.68-051
DOI 10.32461/2409-9805.2.2021.238773

Цитування:

Литвин С. Х. Місце і роль навчальної дисципліни «Підготовка дослідницького проекту та презентація результатів наукових досліджень» у підготовці докторів філософії в аспірантурах закладів вищої освіти (наукових установ). *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2021. № 2. С. 7–14.

Lytvyn S. (2021). Place and role of "Preparation and presentation of research results research" discipline in terms of training of Ph.D. within the field of the postgraduate higher education (research institutions). *Library science. Record Studies. Informology*. 2, 7–14 [in Ukrainian].

Литвин Сергій Харитонович,
доктор історичних наук, професор,
завідувач кафедри гуманітарних дисциплін
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв
serlytvyn@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-0010-2675>

**МІСЦЕ І РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПІДГОТОВКА ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОЕКТУ ТА ПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ» У ПІДГОТОВЦІ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ В
АСПРАНТУРАХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ (НАУКОВИХ УСТАНОВ)**

Мета роботи. Висвітлити місце і роль навчальної дисципліни «Підготовка дослідницького проекту та презентація результатів наукових досліджень» як складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії в аспірантурі закладів вищої освіти (наукових установ) та її значення у набутті аспірантами фахових компетентностей, системних знань і вмінь, необхідних для підготовки наукового дослідження і презентації його результатів. **Методологія дослідження** полягає в застосуванні загальнонаукових методів аналізу і синтезу, індукції і дедукції, узагальнення і абстрагування, оглядово-аналітичного, опису та порівняння, що дало змогу виявити місце і роль означеної навчальної дисципліни. **Наукова новизна** роботи полягає в узагальненні і систематизації знань про навчальну дисципліну «Підготовка дослідницького проекту та презентація результатів наукових досліджень», в акцентуванні уваги на її особливостях з погляду сьогодення та перспектив її розвитку. **Висновки.** Особливістю навчальної дисципліни «Підготовка дослідницького проекту та презентація результатів наукових досліджень» є розгляд всіх етапів підготовки аспірантів: від вступу до аспірантури і вибору теми дисертаційного дослідження й до прилюдного захисту дисертації та оформлення атестаційної справи у світлі сучасних вимог. У процесі вивчення курсу аспіранти зможуть скласти цілісне уявлення про науку як систему знань і знаряддя пізнання, сформувати погляди на методологію наукового пізнання, сутність загальнонаукових та спеціальних методів і принципів проведення наукових досліджень та презентацію їх результатів.

Ключові слова: навчальна дисципліна, аспірантура, дисертація, підготовка науковців, презентація результатів наукового дослідження, доктор філософії.

Lytvyn Serhiy,
 Doctor of Historical Sciences, Professor,
 Head of the Department of Humanities of the
 National Academy of Culture and Arts Management

PLACE AND ROLE OF "PREPARATION AND PRESENTATION OF RESEARCH RESULTS RESEARCH" DISCIPLINE IN TERMS OF TRAINING OF PH.D. WITHIN THE FIELD OF THE POSTGRADUATE HIGHER EDUCATION (RESEARCH INSTITUTIONS)

The purpose of the article is to highlight the place and role of the discipline "Preparation of a research project and presentation of research results" as part of the educational and scientific program of training doctors of philosophy in the graduate school of higher education (scientific institutions) and its importance in the acquisition of professional competencies, systems knowledge, and skills preparation of scientific research and presentation of its results. The methodology consists of the application of general scientific methods of analysis and synthesis, induction and deduction, generalization and abstraction, review-analytical, description, and comparison, which made it possible to identify the place and role of this discipline. The scientific novelty of the work lies in the generalization and systematization of knowledge about the discipline "Preparation of a research project and presentation of research results", in focusing on its features in terms of the present and prospects for its development. Conclusions. A feature of the discipline "Preparation of a research project and presentation of research results" is the consideration of all stages of preparation of graduate students: from admission to graduate school and choosing a dissertation research topic and to public defense of the dissertation and certification in the light of modern requirements. In the process of studying the course graduate students will be able to form a holistic view of science as a system of knowledge and tools of knowledge, to form views on the methodology of scientific knowledge, the essence of general and special methods and principles of research and presentation of their results.

Key words: *academic discipline, postgraduate study, dissertation, training of scientists, presentation of research results, doctor of philosophy.*

Актуальність теми. Розвиток науки кардинально змінює життя на Землі. В майбутньому суспільна цінність науки далі зростатиме і стане головною запорукою самозбереження і поступу людства. Хочеться вірити: не за горами ті часи, коли наука посяде в нашому суспільстві належне їй місце, професія вченого стане престижною, а наукова література формуватиме світогляд сучасників. Ще більше зросте потреба у висококваліфікованих науковцях, які досконало будуть володіти дослідницькою методологією і методами наукового пошуку та вмінням презентувати результати своїх наукових досліджень. В удосконаленні змісту, структури, фахового рівня підготовки сучасних науковців посідає чільне місце навчальна дисципліна «Підготовка дослідницького проекту та презентація результатів наукових досліджень». Адже для вчених-початківців важливо знати, як організувати свою дослідницьку роботу і на які нормативно-правові документи необхідно опиратися, оскільки саме на перших кроках

наукової роботи виникають питання організаційного характеру.

Аналіз досліджень і публікацій. У статті проаналізовано вимоги законів України [5; 6], Постанов Кабінету Міністрів України [13–15], наказів та інших керівних документів Міністерства освіти і науки України [8–10] щодо підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації, а також праці низки вітчизняних вчених із зазначеної проблематики, зокрема В. Андрієвської [1], В. Андрійчука [2], В. Добровольської [3], Г. Муравицької [7], С. Ніколаєнка [11], В. Тулайдан [16], В. Шейка [18] та ін.

Мета дослідження. Виявити місце і роль навчальної дисципліни «Підготовка дослідницького проекту та презентація результатів наукових досліджень» як складової освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії в аспірантурі закладів вищої освіти (наукових установ) та її значення в набутті аспірантами фахових компетентностей, системних знань і вмінь, необхідних для підготовки наукового

дослідження і презентації його результатів.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі розвитку нашої держави незворотнім є приєднання до євроінтеграційних процесів і прагнення до гідної репрезентації української науки у світовому науковому просторі. Україна традиційно вважається державою з вагомим науковим потенціалом, визнаними у світі науковими школами, розвиненою системою підготовки кадрів.

Основними формами підготовки наукових і науково-педагогічних працівників вищої кваліфікації є аспірантури і докторантури. Підготовка докторів філософії та докторів наук здійснюється закладами вищої освіти третього і четвертого рівнів акредитації на науково-дослідними установами.

Науково-дослідна робота – це головний шлях набуття, примноження й оновлення знань, який передбачає уміння ставити наукові завдання, планувати їх виконання, організувати збір та обробку інформації, а також умови для генерування нових ідей та їх практичної реалізації.

Підготовка в аспірантурі передбачає обов'язкове проходження освітньо-наукової програми та набуття аспірантами відповідно до Національної рамки кваліфікацій таких компетентностей:

- здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку;

- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;

- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій роботі, організації та проведенні навчальних занять, управління науковими проектами та складення

пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності;

- здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до особливостей спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури. Наукова складова передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Наукова робота аспіранта над дисертацією організовується за певними правилами, дотримання яких є гарантією успішного виконання ним свого індивідуального плану. Багато хто вважає, що науково-творчий процес можливий тільки в періоди якогось «натхнення». Це глибока помилка. Звісно, добре, коли наукові дослідження настільки захоплюють, що з'являється творчий порив, але для досягнення кінцевої мети важливий не так порив, як копітка і добре організована праця. Історія науки свідчить, що наукові здобутки є наслідком колосальної праці, величезного терпіння і посидючості, неймовірної впертості та наполегливості.

Це можна підтвердити словами великих діячів науки і мистецтва. Так П. І. Чайковський писав: «Натхнення народжується тільки з праці і під час праці... Навіть людина з карбом генія нічого не дасть не тільки великого, але й посереднього, якщо не буде пекельно працювати» Біографи Д. І. Менделєєва пишуть, що він побачив свою таблицю уві сні. На цій підставі деякі скептики стверджують, що періодична система елементів могла наснитися будь-кому іншому. Але достовірність такого твердження скептиків близька до нуля, якщо врахувати, що Д. І. Менделєєв працював над систематизацією елементів близько 20 років.

Формуючи навчальний курс, ми намагалися максимально наблизити його до вимог сучасних нормативних і керівних документів, зокрема, Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 р., № 1556-VII [4] і Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2016 р., № 848-VIII [5], Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань присудження наукових ступенів та ліцензування освітньої діяльності» від 30 березня 2021 р., № 1369-IX [6], «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р., № 261 [13], «Порядку здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в асистентурі-стажуванні», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 р., № 865 [14], «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р., № 167 та змінами до нього, введеними постановою Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2020 р., № 979 [15], наказів Міністерства освіти і науки «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» від 17 жовтня 2012 р., № 1112 [10], «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 р., № 40 [8], «Про затвердження порядку формування Переліку наукових фахових видань України» від 15 січня 2018 р. [9] та ін.

Метою навчального курсу є формування у аспірантів системних знань про сутність та особливості всіх етапів підготовки дослідницького проекту та презентації результатів своїх досліджень.

Дослідницький проект ми розглядаємо як цілеспрямоване вивчення за допомогою наукових методів різноманітних явищ і процесів, а також вивчення взаємодії між явищами задля переконливо доведених для науки та практики рішень. Дослідницький проект – це узагальнююче поняття до великого різноманіття видів наукових

досліджень (підготовка дисертації, проведення фундаментальних та прикладних науково-дослідних робіт, підготовка колективних чи одноосібних монографій, написання наукових фахових статей, підготовка наукових доповідей тощо).

У навчальному курсі йдеться, в основному, про дисертацію як різновид дослідницького проекту. Вона має свою специфічну особливість порівняно з іншими видами наукової діяльності. Дисертація (від лат. *dissertatia* – розвідка, роздуми, дослідження) – це кваліфікаційна праця, самостійне розгорнуте дослідження, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань, особисто готується і висувається дисертантом для прилюдного захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії або доктора наук.

Дисертант (від лат. *dissertans* – той, що досліджує, міркує) – особа, яка індивідуально готує відповідну дисертаційну роботу для прилюдного захисту й отримання наукового ступеня.

Підготовка і захист дисертації є головним завданням підготовки в аспірантурі, а її захист є завершальним етапом підготовки. Дисертація виконується здобувачем особисто, повинна містити нові науково обґрунтовані положення, висунуті особисто дисертантом і підготовлені для прилюдного захисту теоретичних та/або експериментальних результатів проведених досліджень, що мають істотне значення для певної галузі знань та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень, а також свідчать про особистий внесок здобувача в науку та характеризуються єдністю змісту.

Досягнуті нові наукові результати і положення, сформульовані аспірантом, необхідно гідно презентувати шляхом виступів з тезами і доповідями на наукових конференціях, публікуванням наукових статей з викладом положень дисертації у наукових фахових періодичних виданнях, наукових збірниках та монографіях. Головним іспитом аспіранта є презентація наукових результатів дослідження під час публічного захисту дисертації.

У навчальному курсі запропоновано наукові організаційні засади підготовки

дисертації, характеризуються основні сучасні законодавчі та нормативно-правові акти, що регламентують проведення наукових досліджень та їх захист, висвітлюються вимоги до оформлення дисертацій. Курс спрямований на підготовку висококваліфікованого науковця, який володіє базовими принципами проведення наукового дослідження.

Завданнями навчального курсу є: засвоєння організаційних засад науково-дослідної роботи; вивчення нормативних та керівних документів регламентуючих підготовку та захист дисертації; визначення базових категорійних понять, які розкривають теоретичні та практичні аспекти наукових досліджень; опанування організаційними аспектами підготовки дослідницького проекту; оволодіння сучасними інформаційними технологіями пошуку наукової інформації, набуття необхідних знань та навичок з оформлення дисертації; набуття умінь формувати документи для атестаційної справи диссертанта.

У процесі вивчення курсу аспіранти набувають таких фахових компетентностей: пізнання і осмислення основних концептів наукових інформаційних технологій; застосування нормативних засад щодо публікації результатів дисертації; вміння працювати із наукометричними базами даних при проведенні наукової діяльності, при підготовці наукових публікацій, наукових текстів, звітів, виступів; використовуючи набуті знання та відповідне програмне забезпечення, вміння працювати з Google Scholar, Orcid, Scopus, Independent Academia edu; застосовувати наукометричні показники для оцінювання ефективності наукової діяльності: індекс цитування, індекс Гірша (h-індекс), імпакт-фактор (ІФ або IF); дотримуватись норм наукової етики щодо здійснення наукової діяльності та проведення наукового дослідження; розробляти базу даних бібліографічних джерел за темою наукового дослідження.

У результаті вивчення курсу аспіранти мають знати: особливості дисертації як різновиду наукової роботи; категорійний апарат наукового дослідження; загальні принципи підготовки дослідницького

проекту; специфіку виконання наукового дослідження за напрямками підготовки; структурну схему наукової роботи й основні вимоги до її оформлення; особливості апробації наукових результатів; особливості підготовки і оформлення тексту дисертації; нормативні вимоги до публікації результатів дисертації, організаційні засади попередньої експертизи дисертації; організаційні засади захисту дисертації; основи документообігу та формування документів для атестаційної справи диссертанта; тощо.

Вивчивши курс, аспіранти повинні вміти: моделювати структуру дослідницького проекту, зокрема, дисертаційної роботи; розробляти логічну схему, складати план-проспект наукового дослідження; формулювати мету, об'єкт, предмет та наукові результати дослідження; здійснювати бібліографічний пошук і відбір джерел наукової інформації з використанням сучасних цифрових технологій, автоматизованих інформаційно-пошукових систем, баз і банків даних, електронних бібліотек; використовувати наукометричні бази даних як пошукову систему, яка формує статистику, що характеризує стан і динаміку показників затребуваності, активності та індексів впливу діяльності окремих вчених і дослідницьких організацій; відстежувати цитованість наукових публікацій через наукометричний інструментарій бібліографічних і реферативних баз даних; складати бібліографічний опис наукових джерел; здійснювати підготовку основної частини дисертації; упорядковувати та систематизувати результати дослідження; обґрунтовувати достовірність результатів; практично застосовувати набуті навички і компетенції при проведенні наукових студій; формулювати висновки та рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів; здійснювати апробацію наукового дослідження; організувати підготовку документів для атестаційної справи.

Навчальний курс поділяється на дві структурні частини: Перша частина курсу – «Підготовка дослідницького проекту» – передбачає вивчення нормативно-правової бази та керівних документів, що регламентують підготовку і захист

дисертації, організаційних засад підготовки дослідницького проекту і основних етапів підготовки та захисту дисертації, методології та методів наукових досліджень, основ інформаційного забезпечення науково-дослідної роботи, організації роботи з бібліотечними фондами та архівними установами, організації та методів роботи з науковою літературою, наукової мови і наукового мовного стилю, вимоги до наукового тексту, наукового жаргону, його ознак, причин та шляхів подолання.

Друга частина курсу – «Презентація результатів наукових досліджень» – передбачає засвоєння порядку підготовки та опублікування тез і доповідей наукових конференцій, наукових статей та монографій, вивчення бібліографічних стандартів, бібліографічного опису та бібліографічних посилань, вимог до змісту, композиційної структури і до оформлення рукопису дисертації, нормативних вимог і

організаційних складових попередньої експертизи дисертації, порядку і процедури захисту дисертації, порядку оформлення документів атестаційної справи здобувача та її розгляду.

Висновки. Таким чином, особливістю навчальної дисципліни «Підготовка дослідницького проекту та презентація результатів наукових досліджень» є розгляд всіх етапів підготовки аспірантів: від вступу до аспірантури і вибору теми дисертаційного дослідження й до прилюдного захисту дисертації та оформлення атестаційної справи у світлі сучасних вимог. Можна з певністю стверджувати, що в процесі вивчення курсу аспіранти зможуть скласти цілісне уявлення про науку як систему знань і знаряддя пізнання, сформувані погляди на методологію наукового пізнання, сутність загальнонаукових та спеціальних методів і принципів проведення наукових досліджень та презентацію їх результатів.

Список використаних джерел

1. Андрієвська В. В. Особливості текстотворчої діяльності науковця в контексті зростання його професійного досвіду // *Наук. зап. Ін-ту психології ім. Г.С. Костюка НПН України*, 2011. Вип. 39. С. 46–61.
2. Андрійчук В. Г. Сутнісний аспект методології наукових досліджень // *Економіка агропромислового комплексу*. Київ, 2016. С. 87–94.
3. Добровольська В. В. Інформаційно-документаційне забезпечення розвитку соціокомунікаційного простору культури в Україні : монографія. Київ : НАКККиМ, 2020. 356 с.
4. Про вищу освіту : Закон України № 1556-VII від 1 липня 2014 р. (зі змінами) // Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
5. Про наукову та науково-технічну діяльність : Закон України № 848-VIII. від 26 листопада 2016 р. // Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
6. Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань присудження наукових ступенів та ліцензування освітньої діяльності : Закон України № 1369-IX від 30 березня 2021 р. // Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1369-20#Text>
7. Муравицька Г. В. Інформація як стратегічний ресурс організації науково-дослідного процесу // *Демократичне врядування : наук. вісн. Нац. акад. держ. упр. при Президентові України*. Львів. регіон. ін-т держ. упр. 2015. Вип. 15. [9] с.
8. Про затвердження вимог до оформлення дисертації : наказ М-ва освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р. // Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17#Text>
9. Про затвердження порядку формування Переліку наукових фахових видань України : наказ М-ва освіти і науки України № 32 від 15 січня 2018 р. // Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0148-18#Text>
10. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук : наказ М-ва освіти і науки України № 1112 від 17 жовтня 2012 р. // Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1086-19#Text>

11. Ніколаєнко С. М. Наукові дослідження в університетах – визначальний чинник зростання якості освіти. Київ : Прок-Бизнес, 2007. 175 с.
12. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основи науково-дослідної роботи: навч. посібник. Київ : Вид-во Ліра-К, 2013. 336 с.
13. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) : постанова Кабінету Міністрів України № 261 від 23 березня 2016 р. // Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-п#Text>
14. Про затвердження Порядку здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва та навчання в асистентурі-стажуванні : постанова Кабінету Міністрів України № 865 від 24 жовтня 2018 р. // Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/865-2018-п#Text>
15. Про затвердження Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії змінами до нього, введеними Постановою Кабінету Міністрів України № 979 від 21 жовтня 2020 р. : постанова Кабінету Міністрів України № 167 від 6 березня 2019 р. // Верховна Рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2019-п#Text>
16. Тулайдан В. Основи наукових досліджень : навч. посібник. Ужгород : ДВНЗ Ужгород. нац. ун-т, 2017. 105 с.
17. Формування дослідницької культури молодих науковців : колективна монографія / за ред. В. А. Семиченко. Київ : Пед. думка, 2007. 133 с.
18. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. 6-те вид., переробл. і доповн. Київ : Знання, 2008. 310 с.

References

1. Andrievska V.V. (2011). Peculiarities of text-creating activity of a scientist in the context of growth of his professional experience. *Nauk. zap. In-tu psykholohiyi im. H.S. Kostyuka NPN Ukrayiny*, 39, 46–61. [in Ukrainian].
2. Andriychuk V.G. (2016). The essential aspect of research methodology. *Ekonomika ahropromyslovoho kompleksu*. Kyiv, 87–94 [in Ukrainian].
3. Dobrovolska V.V. (2020). Information and documentation support for the development of socio-communication space of culture in Ukraine. Kyiv: NAKKKiM [in Ukrainian].
4. Law of Ukraine On Higher Education of July 1, 2014, № 1556-VII, (as amended) [in Ukrainian].
5. Law of Ukraine On Scientific and Scientific-Technical Activity of November 26, 2016, № 848-VIII [in Ukrainian].
6. Law of Ukraine On Amendments to Certain Laws of Ukraine Concerning the Settlement of Certain Issues of Awarding Scientific Degrees and Licensing of Educational Activities" of March 30, 2021, № 1369-IX [in Ukrainian].
7. Muravytska G.V. (2015). Information as a strategic resource for the organization of the research process. *Demokratychnе vryaduvannya. Naukovyy visnyk. Natsional'na akademiya derzhavnoho upravlinnya pry Prezydentovi Ukrayiny. L'vivs'kyu rehional'nyy instytut derzhavnoho upravlinnya*, 15 [in Ukrainian].
8. Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine On approval of requirements for the dissertation from 12.01.2017, № 40 [in Ukrainian].
9. Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine On approval of the procedure for forming the List of scientific professional publications of Ukraine of January 15, 2018 [in Ukrainian].
10. Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine "On publication of the results of dissertations for the degree of doctor and candidate of sciences of October 17, 2012, № 1112 [in Ukrainian].
11. Nikolaenko S.M. (2007). Scientific research in universities - a determining factor in the growth of the quality of education. Kyiv: Prok-Byznes [in Ukrainian].
12. Palekha Y.I., Lemish N.O. (2013). Fundamentals of research work: textbook. Manual. Kyiv: Vyd-vo Lira-K [in Ukrainian].
13. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of March 23, 2016, № 261 On approval of the Procedure for training applicants for higher education for the degree of Doctor of Philosophy and Doctor of Science in higher educational institutions (scientific institutions) [in Ukrainian].

14. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of October 24, 2018, № 865 On approval of the Procedure for obtaining the educational and creative degree of Doctor of Arts and training in assistantship-internship [in Ukrainian].

15. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of March 6, 2019, № 167 On approval of the Procedure for conducting an experiment to award the degree of Doctor of Philosophy by amendments to it, introduced by the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of October 21, 2020, № 979 [in Ukrainian].

16. Tulaidan V. (2017). Fundamentals of scientific research. Tutorial. Uzhhorod: DVNZ Uzhhorods'kyu natsional'nyu universytet [in Ukrainian].

17. Formation of research culture of young scientists (2007). Collective monograph. V.A.Semychenko. Kyiv: Pedahohichna dumka [in Ukrainian].

18. Sheiko V. M. (2008). Organization and methods of research activities: Kyiv : Znannya [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 10.03.2021

Отримано після доопрацювання 14.04.2021

Прийнято до друку 23.04.2021

УДК 021.6:930.25]-027.512:930.25](477)

DOI 10.32461/2409-9805.2.2021.238774

Цитування:

Матвієнко О. В., Цивін М. Н. Менеджер цифрових трансформацій у сфері бібліотечно-інформаційної та архівної діяльності: галузева спеціалізація. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2021. № 2. С. 14–22.

Matvienko O., Tsyvin M. (2021). Manager of digital transformations in the field of library information and archival activity: industry specialization. *Library science. Record Studies. Informology*. 2, 14–22 [in Ukrainian].

Матвієнко Оксана Володимирівна,
доктор педагогічних наук, професор,
кандидат технічних наук,
професор кафедри документознавства
та інформаційно-аналітичної діяльності
Київського національного університету
культури і мистецтв
oxmix2017@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-5772-848X>

Цивін Михайло Наумович,
кандидат технічних наук, доцент,
професор кафедри дизайну і архітектури
Міжнародної академії управління персоналом
tsyvin2012@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0003-0312-5805>

МЕНЕДЖЕР ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ У СФЕРІ БІБЛІОТЕЧНО-ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТА АРХІВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ГАЛУЗЕВА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ

Метою статті є обґрунтування доцільності розширення освітньої програми підготовки за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» за рахунок спеціалізації «Менеджер цифрових трансформацій». **Методологія дослідження** базується на сукупності загальнонаукових методів узагальнення, систематизації і прогнозування. Гіпотетичний аналіз дав змогу застосувати поняття конвергентна освіта як методологічно доцільне та евристично плідне для обґрунтування освітньо-професійної програми підготовки менеджера цифрових трансформацій за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». **Наукова новизна** дослідження полягає в тому, що обґрунтовано доцільність і практичну цінність підготовки менеджера цифрових трансформацій за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» як фахівця, орієнтованого на